

BEVONÁS.

TÁJÉKOZTATÁS.

MEGERŐSÍTÉS.

Állásfoglalás

*A főbb európai ifjúsági információs
és mobilitási hálózatok ajánlásai
az Európai Unió új Ifjúsági Stratégiájához*

ELŐSZÓ // A felnőtté válás folyamatában a fiataloknak meg kell hozni bizonyos döntéseket, amelyek jelentős hatást gyakorolnak az életükre. Ezért **a minőségi és ingyenes információhoz való egyenlő hozzáférés** alapvető szükséglet számukra ahhoz, hogy élhessenek a jogaikkal, felelős döntést hozzanak és részt vegyenek a társadalomban szociális, gazdasági és politikai téren. Ez az, amiért az információhoz való jogot széles körben elismerik a fő jogi és politikai dokumentumokban nemzeti, európai és nemzetközi szinten egyaránt.¹ A **fiatalok mobilitása** az egyik leghatékonyabb út ahhoz, hogy a fiatalok autonómiája, felelőssége, tanulási lehetőségeik és aktív állampolgári részvételük növekedjen. Nagyban hozzájárul a széles látókörhöz, a kreativitás növeléséhez és a multikulturális társadalomban való eligazodáshoz szükséges kompetenciák fejlesztéséhez. A formális és nemformális tanulási célú mobilitások és a munka és az önkéntesség terén megjelenő mobilitási formák gyakorolnak leginkább hatást a fiatalok életére.

A European Youth Information and Counselling Agency (Európai Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda - ERYICA), a European Youth Card Association (Európai Ifjúsági Kártya Egyesület - EYCA), és az EURODESK úgy döntöttek, megosztják közös elképzeléseiket arról, miként lehet sikeres a 2019-re megújuló EU Ifjúsági Stratégia. Hálózataik jelen vannak minden európai országban, több ezer ifjúsági információs szolgáltatót fognak össze, olyan ifjúsági szervezeteket és intézményeket, akik napi szinten dolgoznak fiatalokkal. Azt szeretnék elérni, hogy az ifjúsági információ és az ifjúsági mobilitás összehangoltan, integráns és mindenén átívelő szempontként jelenjen meg a helyi, nemzeti és európai ifjúságpolitikákban. Meggyőződésünk, hogy az egyes hálózatok által képviselt magas szakértelem, és az ifjúsági munkában, valamint az ifjúságpolitikában szerzett tapasztalatok még hatékonyabb európai irányelvek kialakításához járulnak hozzá e területen. Ezt a szakértelmet és tudást nem szabad figyelmen kívül hagyni az új Európai Ifjúsági Stratégia fejlesztése kapcsán.

¹ Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, Gyermekjogi Egyezmény, Emberi Jogok Európai Egyezménye, az Európa Tanács (90)7 sz. ajánlása az ifjúsági információról és tanácsadásról Európában és a Miniszterek Tanácsa (2010)8 sz. ajánlása az ifjúsági információról, az Európa Bizottság Fehér Könyve,

Mi az ifjúsági információ?

Az ifjúsági információs szolgáltatás az ifjúsági munka egyik központi feladata, amelyben megjelennek annak legfőbb értékei: minden fiatal számára nyitott, a fiatalok érdekében történik, az őket érintő témákat öleli fel, és számos formája van az igényeknek megfelelően (tájékoztató, tanácsadás, támogatás, segítés, coaching és tréning, hálózat- és kapcsolatépítés, valamint a speciális szolgáltatásokhoz való továbbirányítás). Ezek a tevékenységek megvalósulhatnak ifjúsági információs központokban, ifjúsági információs szolgáltatókon keresztül, ifjúsági információs szakemberek és egyéb szervezetek által, személyes és/vagy elektronikus eszközökkel, online szolgáltatások fejlesztésével.

Az ifjúsági információs szolgáltatás céljai?:

- megbízható, pontos és érthető információk átadása
- hozzáférés biztosítása az információ különféle forrásaihoz és csatornához
- átfogó áttekintés nyújtása a különböző lehetőségekről minden releváns témában
- a fiatalok segítése a jelenkori információs túlkínálat szűrésében
- annak biztosítása, hogy a fiatalok ismerjék az őket megillető jogokat és szolgáltatásokat, és azok elérhetőségét
- segítségnyújtás a kapott információk feldolgozásában, és a minőségi információ azonosításában,
- támogatás az önálló döntéshozatalban a számukra legmegfelelőbb lehetőségek kiválasztásában,
- különféle kommunikációs csatornák felajánlása annak érdekében, hogy minél közvetlenebbül tudja támogatni a fiatalot az információk és ismeretek megszerzésében,
- a fiatalok média- és információhasználati szokásainak fejlesztése, kritikus gondolkodásra nevelésük.

Új lendület Európa fiataljai számára (2001). Ez a jog az alapja az Európa Unió az ifjúsági információhoz kapcsolódó intézkedéseinek.

² Youth information, Historical reminder and main achievements, Compendium of Youth Information Texts, Council of Europe and ERYICA, 2012

Mely kihívásokra keres válaszokat ez az állásfoglalás?

A társadalmi, gazdasági és politikai részvétel hiánya //

Az ifjúsági információ segíti a fiatalok hozzáférését az ifjúsági jogokhoz és lehetőségekhez (pl. mobilitás), növeli az aktív állampolgárságot és a döntéshozatali folyamatokban való részvételt (pl. strukturált párbeszéd).

A fiatalok eltérő és gyorsan változó szükségletei //

Az ifjúsági információk szakembereknek rendelkezniük kell a megfelelő készségekkel és erőforrásokkal ahhoz, hogy reagálni tudjanak a fiatalok változó szükségleteire, s fel tudják készíteni a fiatalokat arra, hogy önálló és tájékozott döntéseket hozzanak. Kiemelt fontosságú a hátrányos helyzetű fiatalok elérése.

Információs túlkínálat a digitális korban // Az ifjúsági információs szolgáltatók fontos szerepet töltenek be a kritikus gondolkodás fejlesztésében és a média megfelelő használatának megismertetésében a fiatalok körében. Azáltal, hogy képessé teszik a fiatalokat arra, hogy kérdőjelezzék a talált információkat, és hogy körültekintően hozzanak létre tartalmakat, aktuális társadalmi problémák megoldásához járulnak hozzá (pl. az ifjúság radikalizálódása, erőszakos szélsőségek).

A mobilitás előnyeit csak a fiatalok egy kis része élvezheti //

Annak ellenére, hogy a tanulási mobilitás előnyeit már sokan igazolták, ezek a lehetőségek továbbra is csak a fiatalok egy kisebb csoportja számára hozzáférhetők. A mobilitásnak normának kellene lennie, nem pedig kivételnek, annak érdekében, hogy a fiatalok, különösen a hátrányos helyzetű fiatalok életkilátásai javuljanak. Ha minden fiatal a megfelelő időben jut a megfelelő információhoz, azzal segítjük a mobilitási lehetőségekhez való egyenlő hozzáférést.

Az ifjúsági információ és a mobilitás hatásáról szóló adatok hiánya // Kutatásokra van szükség ahhoz, hogy jobban megértsük a fiatalok szükségleteit, az ifjúsági információ hatását és hatékonyságát, a mobilitás hozzáadott értékét, hogy a fentiek még alapvetőbben megjelenjenek az ifjúsági alapelvek és a gyakorlat minden szintjén.

Az ifjúságpolitikai irányelvek részleges megvalósulása // Nagyobb koordinációra és következetességre, valamint konkrét együttműködési folyamatokra van szükség az ifjúságpolitikában érintett szereplőkkel, szinergiákat létrehozva a közigazgatás különböző szintjei között.

Mi az ifjúsági mobilitás?

A mobilitás egy élő fogalom, folyamatosan változik és együtt alakul a fiatalok szükségleteivel. A mobilitást sok szempontból a személyes fejlődés egy eszközének tekinthetjük, ugyanakkor a fiatalok foglalkoztathatóságát is javítja.

A fiatalok mobilitását itt „fizikai mobilitásként” értelmezzük, amikor a fiatal egy másik európai országban végez tanulmányokat, szakmai gyakorlatot, önkéntes munkát vagy más egyéb képzésben, programon vesz részt. Tanulási értelemben a „virtuális mobilitás” is hozzájárul a fiatalok mobilitáshoz. A mobilitáson keresztül a fiatalok képességei és készségei fejlődhetnek, így javul a rugalmasságuk és foglalkoztathatóságuk.³

A mobilitás előnyeit a fiatalok sokféleképpen hasznosíthatják:

- önállóbb és felelősségteljesebb egyénké és állampolgárokká válnak, ami megkönnyíti a felnőtté válásukat
- olyan kompetenciák fejlődnek, amelyek segítik a multikulturális környezetben való érvényesülést
- növekednek az elhelyezkedési esélyeik, ha rendelkeznek a külföldi tanulási, munka vagy élettapasztalattal
- szociálisan érzékenyebbé válnak, és támogatják a hátrányos helyzetű vagy különböző kultúrájú emberek társadalmi befogadását.

³ A Tanács és a tagállamok kormányainak képviselői konklúziói az 2008. november 21-i, az ifjúsági mobilitásról szóló Tanácsülésen [Hivatalos Lap C 320 of 16.12.2008]

AZ INFORMÁCIÓHOZ VALÓ JOG: minőségi ifjúsági információ biztosítása az összes európai fiatalnak

1. Ifjúsági információ: személyre szabott szolgáltatás fiataloknak (fiatalokkal)

Az ifjúsági információ különlegessége és legnagyobb értéke a „fordításban” rejlik. Gyakori, különösen, ha összetett információról van szó, és olyan témákról, amelyek jogi vagy egyéb formális ügyekhez kapcsolódnak, pl. oktatás, családi ügyek, szerződések, jogok és kötelezettségek, hogy az információ nem könnyen elérhető, és nehezen érthető a fiatalok számára. Ilyen esetekben az ifjúsági információszolgáltatás nem létrehozza az információtartalmat, hanem tolmácsként és az értelmezést segítő támogatásként jelenik meg.

Az ifjúsági információszolgáltatás figyelembe veszi az egyén szükségleteit, a módszereknek és a környezetnek rugalmasnak és barátságosnak kell lennie, és alkalmazkodnia kell a fiatalok eltérő szükségleteihez. Az ifjúsági információ egyik feladata, hogy tájékoztassa a fiatalokat az összes nekik szóló szolgáltatásról, megerősítse a tudásukat, hogy képesek legyenek megragadni ezeket a lehetőségeket.

Az ifjúsági információszolgáltatás döntő szerepet játszik az információ összeállításában. Ugyanis „a fiataloknak nehézséget okoz hatékonyan feldolgozni, felhasználni vagy kritikával kezelni a megszerzett információkat. Hiányozhatnak a megfelelő kompetenciák ahhoz, hogy kezelni tudják az **információs túlkínálatot**, és az információk sem mindig megbízhatóak, pontosak, és nem mindig találkoznak az egyének szükségleteivel”.⁴ Ebből adódóan fontos, hogy a fiataloknak pontos, megbízható, fiatalbarát információt kínáljanak, amely kifejezetten őket célozza meg.

Továbbá fontos, hogy ne hagyatkozzunk kizárólag a technológiára mint egyetlen információ-közvetítőre, humán erőforrást is biztosítanunk kell ahhoz, hogy szakemberek segítsenek a fiataloknak megítélni a digitális világban szerzett, létrehozott, továbbított információk valódiságát és minőségét.

1. AJÁNLÁS

Pontos, megbízható és fiatalbarát információt mindenki számára!

Tegyék meg a szükséges lépéseket, hogy biztosítsák a fiatalok ifjúsági információhoz és tanácsadó szolgáltatásokhoz való hozzáférést, valamint ezen szolgáltatások fenntarthatóságát annak érdekében, hogy a fiatalok információhoz való joga teljes mértékben érvényesüljön.

1.1 Az EU-nak és tagállamainak támogatnia kell a már meglévő **európai ifjúsági információs-szolgáltató hálózatokat**, amelyek helyi szinteken jelen vannak, közvetlen kapcsolatban állnak a fiatalokkal, és ifjúsági információs szakembereket alkalmaznak. Biztosítani kell, hogy ezek a szolgáltatók elérhetőek és hozzáférhetőek legyenek a fiatalok számára.

1.2 Az EU és a tagállamok ismerjék fel az EYCA, az ERYCA és az EURODESK mint európai ifjúsági információs hálózatok **kulcsfontosságú szerepét** ezen szolgáltatások minőségének fejlesztésében - kapacitásbővítéssel, képzésekkel és szakmai tapasztalatcserével, valamint erőforrások összevonásával a költséghatékonyság és az erősebb multiplikáló hatás érdekében.

1.3 Szorgalmazzuk az **Európai Ifjúsági Portál** megújítását: ifjúságorientált információt tegyen közzé, különösen az ifjúsági mobilitási lehetőségek tekintetében - helyi, regionális, nemzeti és európai információforrásokkal. Egy ún. „one-stop shop” „minden egy helyen” megközelítésben, a portálon keresztül biztosítani kell, hogy a fiatalok megismerjék a jogaikat és a nekik elérhető szolgáltatásokat.

1.4 Olyan **ifjúsági részvételi folyamatokat kell támogatni és megvalósítani**, amelyek révén a fiatalok bekapcsolódnak az ifjúsági információ létrehozásába és átadásába, és rendelkezésükre állnak források ahhoz, hogy önállóan is fejlődhessenek.

⁴ Az V. Strukturált Párbeszéd Konzultációs Kör irányadó kerete - a Dán EU Elnökség által szervezett EU Ifjúsági Konferencián, Amsterdam, 2016. március.

2. Az ifjúsági információs szolgáltatás átfogó és integrált megközelítése felé

Nyilvánvaló módon szükség van arra, hogy a fiatalok tudatosítsák, milyen fontos szerepe van a pontos és megbízható információhoz való joguknak a jogaik és szabadságaik érvényesítésében. Az ifjúsági információnak és tanácsadásnak **transzverzális prioritásként** meg kell jelennie a európai, nemzeti/regionális ifjúságpolitikában.

Az Európai Ifjúsági Információs Kartában⁵ foglalt irányelvek jelentik az alapot azon **minimum követelményeket és minőségi kereteket** illetően, amelyeket minden államban ki kellene alakítani ahhoz, hogy az ifjúsági információs munka – amely az ifjúságpolitika szerves része – átfogó, koherens és koordinált tevékenységként jelenhessen meg.

Annak érdekében, hogy kiaknázhassuk az ifjúsági információban rejlő lehetőségeket Európában, fontos, hogy jobban megértsük a **fiatalok információs viselkedését**, és az igényeiknek leginkább megfelelő szolgáltatásokat tervezzük meg a számukra. Az ifjúságpolitikát és az ifjúsági munkát ifjúságkutatásokkal kell alátámasztani. Mélyebb tudást szerezhetünk az ifjúsági információs szolgálatok szerepéről és azon kompetenciákról, amelyekkel egy (hivatásos vagy önkéntes) ifjúságsegítőnek rendelkezni kell ahhoz, hogy hatékonyan tudja támogatni a fiatalokat.

További kutatásokra lenne szükség a fiatalok szükségleteiről, különösen a hátrányos helyzetű fiatalokéiról, **az ifjúsági információ hatásairól és hatékonyságáról és az ifjúsági mobilitás hozzáadott értékéről**. A Horizont 2020 projekteknek (MOVE, EUth) és az European Platform of Learning Mobility (EPLM) kezdeményezésnek köszönhetően az ERYICA, az EYCA és az EURODESK rendszeresen együttműködik kutatókkal. A hálózatok hangsúlyozzák, hogy fontos az ilyen együttműködések erősítése, és hogy az ifjúsági információs szolgáltatási terület javaslatokat tehessen további kutatások és vizsgálatok témáira, fókuszára.

⁵ Európai Ifjúsági Információs Karta - elfogadta az ERYICA (Európai Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda) Közgyűlése Pozsonyban (SK), 2004. november 19-én.

2. AJÁNLÁS

Átfogó és integrált módon közelítsük meg az ifjúsági információs szolgáltatást

Az ifjúsági információs szolgáltatás átfogó, koherens és koordinált megközelítésének az ifjúságpolitika minden szintjén szerves módon meg kell jelennie. Ezen ifjúságpolitikai irányelveket hatékony konzultációs csatornákon keresztül az ifjúsági információ-szolgáltató szervezetekkel és intézményekkel, az ifjúsági szervezetekkel, az ifjúságkutatókkal és a fiatalok partnerségben kell kialakítani.

2.1 Szeretnénk egy olyan, ambiciózus Ifjúsági Információs Stratégiát megalkotni, amely a fiatalokra irányul, és amelynek az a kiemelt célja, hogy elérje és bevonja azokat is, akik még mindig távol vannak a felkínált lehetőségektől. Ennek a stratégiának a meglévő EU Ifjúsági Stratégia tapasztalataira, tanulságaira, sikereire kell épülnie, és az új Stratégia egyik alappillért kell alkotnia. A hálózataink készen állnak arra, hogy összefogjanak és hozzájáruljanak az információs stratégia létrejöttéhez és megvalósításához.

2.2 Az EU-nak és a tagállamainak támogatniuk kell az olyan nemzeti és európai szintű kutatásokat és tanulmányokat, amelyek a fiatalok információs szükségleteinek mélyebb megértését szolgálják. Fontos megismerni, milyen kommunikációs csatornákon keresztül jutnak a fiatalok információkhoz, mely forrásokban bíznak meg. Azt is fel kell támi, hogy maguk a fiatalok hogyan alkotnak és terjesztenek információs tartalmakat, és milyen szerepük van az ifjúsági terület szakembereinek és az önkénteseinek ezekben a folyamatokban. Ezen kutatások alapján lehet ajánlásokat megfogalmazni a **tényeken alapuló politikaalkotás és gyakorlat**segítésére.

2.3 Az EU-nak és a tagállamoknak az összes fiatal számára biztosítaniuk kell az ingyenes, széleskörű, koherens és koordinált ifjúsági információs szolgáltatásokhoz való egyszerű hozzáférést azáltal, hogy támogatják az ifjúsági információs struktúrák működését európai, nemzeti, regionális és helyi szinten. Az EU Strukturális Alapjainak támogatnia kell ezen ifjúsági információs szolgáltatások felállítását ott, ahol hiányosságok vannak, miközben az Erasmus+ programnak támogatnia kell a jó gyakorlatok cseréjét.

3. Annak biztosítása, hogy a fiatalok megismerik és gyakorolják a jogukat, és képesek a kritikus gondolkodásra

Az ERYCA, EYCA és EURODESK szerint az információhoz való jog kulcsfontosságú, amennyiben hozzájárul a fiatalok jogainak érvényesítéséhez. Az ifjúsági információs szolgáltatás arra az alapelvre épül, hogy nem lehetséges megalapozott döntést hozni anélkül, hogy tisztában lennénk a választási lehetőségekkel. Ebben az értelemben az ifjúsági információs szolgáltatás iránymutatást és támogatást biztosít a fiatalok számára ahhoz, hogy konstruktív döntéseket hozzanak, kialakuljon a kritikai érzékük és képesek legyenek az önálló döntéshozatalra.

Az ifjúsági információ egyik funkciója, amely az elmúlt évek során egyre fontosabbá vált, hogy hozzájárul a fiatalok tudatos információ- és médiahasználatához. A kritikus gondolkodás fejlesztésével a fiatalok képessé válnak megkérdőjelezni a szerzett információk igazságtartalmát, és azt is felismerik, hogyan lehet az információs tartalmakat manipulálni. Ha a fiatalok nem férnek hozzá a megfelelő információkhoz és készségekhez, előfordulhat, hogy könnyen félrevezethetővé válnak, negatívan befolyásolhatóak lesznek az életüket érintő döntésekben, választásokban, véleményalkotásokban, ezáltal megfosztják őket jogaiktól és aktív állampolgárságuk gyakorlásától.⁶

A digitális korban az információ kritikus megközelítése egyre fontosabbá vált, mivel a fiatalok életének jelentős része online zajlik. A fiatalok nem csupán információ-felhasználók, hanem kiemelt szerepet játszanak az információ létrehozásában és terjesztésében is. Ezért sürgősen szükség van azon képességeik fejlesztésére, hogy tudatosan alkossanak és terjesszenek tartalmakat.

Az ifjúsági információs szolgáltatók a médiával kapcsolatos nevelést nem csak a saját munkájukba építik be, de olyan módszereket és környezetet próbálnak meg kialakítani, amelyek célja, hogy a tudatos médiahasználatához szükséges életvezetési képességeket a fiataloknak is átadják.

⁶ Az V. Strukturált Párbeszéd Konzultációs Kör irányműve és irányított kérdései - a Dán EU Elnökség által szervezett EU Ifjúsági Konferencián, Amsterdam, 2016. március.

Ily módon ezek a szolgáltatások fontos nevelési és prevenció funkciókat látnak el, és hozzáadott értéket jelentenek a társadalom számára, például az ifjúsági információ kulcsszerepet tud játszani a szélsőséges és az erőszak elleni küzdelemben, a radikális nézetek elterjedésével és az online gyűlöletbeszéddel szemben is.

Ugyanakkor elengedhetetlen megfelelő humán erőforrás biztosítása és olyan digitális környezet kialakítása vagy támogatása, amelyek a fenti kihívásokra nemformális és informális programokkal reagálnak a médiatudatosságra nevelés terén. Az ifjúsági információs szakembereknek rendelkezniük kellene a szükséges kompetenciákkal, hogy a fiatalokat ebben a tanulási folyamatban támogatni tudják.

3. AJÁNLÁS

Élvezzen prioritást a fiatalok tudatos médiahasználatára és kritikus gondolkodására

A Tanács⁷ nemrég elismerte annak fontosságát, hogy a fiatalok támogatást kapjanak az információs és média műveltségi készségek fejlesztésében annak érdekében, hogy kritikus gondolkodásuk kialakuljon és képessé váljanak megérteni és értelmezni a kapott információk forrását és hátterét, ide értve adott esetben a propagandát és a gyűlöletbeszédet. Az ifjúsági információ-szolgáltatóknak kulcsszerepük van e téren, amikor támogatják a fiatalokat abban, hogy felelősen állítsanak elő médiatartalmakat.

3.1 Az EU-nak és a tagállamainak fel kell ismerniük annak a jelentőségét, hogy aktívan **bátorítsák a fiatalokat** abban, **hogy kritikus média és információfogyasztókká váljanak**, hiszen ezáltal nő az önállóságuk és a jobban hozzáférnek az ismeretekhez, információkhoz. A médiatudatosságra nevelés az ifjúságpolitika kulcseleme kell, hogy legyen.

3.2 **Elengedhetetlen az ifjúsági információs szolgáltatások kapacitásának megerősítése** a fiataloknak szóló nemformális nevelés terén, különösen az információs, média- és digitális műveltséghez kapcsolódóan. Támogatni kell az ifjúsági információ-szolgáltatók és a nemformális és formális nevelést végző szereplők közötti partnerségeket, különösen az Erasmus+ program keretében.

⁷ A Tanács és a tagállamok kormányainak képviselői konklúziói, egyeztetés a Tanáccsal az ifjúsági szektor szerepéről a fiatalok erőszakos radikalizálódásának megelőzésében és leküzdésében egy integrált és szektorközi megközelítés keretében (9041/16)

4. Útmutatás és tanácsadás: minden fiatal elérése és iránytű az élethez

A társadalmi befogadás az ifjúsági mobilitás és az ifjúsági információs szolgáltatás/tanácsadás közös alapelve. Az ifjúságpolitikák különbözősége és az ifjúsági információ eltérő szerepe ellenére az EU tagállamok osztják azt az alapelvet, hogy a kiindulópont mindenkor a fiatalok igényeire történő válaszadás; valamint, hogy az információk mintegy katalizátorként segítsék a fiatalok részvételét és társadalmi befogadását. Ebből adódóan az ifjúsági információt olyan eszköznek kell tekinteni, ami segíti a **különböző lehetőségekhez való egyenlő hozzáférést**.

A helyi és regionális általános ifjúsági információszolgáltatók gyakorlatilag napi szinten foglalkoznak olyan, a **fiatalok társadalmi befogadásához** köthető témákkal, mint a lakhatás, a foglalkoztatás, az oktatás, a pénzügyi kérdések, a (testi, lelki és mentális) egészség és jóllét (ideértve az öngyilkosság megelőzését is). Az információ, a tanácsadás és az útmutatás nyújtása révén előmozdítják, hogy a fiatalok minden nekik szóló szolgáltatáshoz és intézkedéshez hozzájussanak. Ez azért kiemelten fontos, mert köztudottan a gyermekek és a fiatalok az egyik legsérülékenyebb csoport, amely a leginkább ki van téve a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázatának Európában és azon kívül is.

Az ifjúságsegítők, az ifjúsági információs szakemberek vagy a pedagógusok gyakran szembesülnek összetett és szenzitív kérdésekkel, és nem feltétlenül vannak birtokában mindazoknak a készségeknek és információknak, amelyek segítségével megfelelő választ tudnak adni a fiataloknak. Ezért elengedhetetlen, hogy fejlesszük a **minőségi ifjúsági információs szolgáltatást, amelyet képzett ifjúsági információs szakemberek, ifjúsági szervezetek, mentorok, önkéntesek, civil szervezetek és akár maguk a fiatalok** nyújtanak az ifjúsági célcsoportnak. Kutatásokra is szükség van az egyetértés kialakításához a tekintetben, hogy milyen alapvető készségekkel kell rendelkezniük az ifjúsági információs szakembereknek.

Nem minden fiatal lesz képes megtalálni a helyes információt az online és az offline világban. **Speciális „felkereső” információs tevékenységekre és eszközökre, illetve a széles körű elérést támogató környezetre van szükség**, amelyek innovatív és kooperatív módon biztosítják azt, hogy a fiatalok ott jussanak hozzá az információkhoz, ahol éppen vannak.

4. AJÁNLÁS

A minőségi tanácsadás és útmutatás minden fiatalot érjen el

Az ifjúsági információs szolgáltatás célja minden fiatal részére eljuttatni a nekik szóló információkat, különleges erőfeszítésre van szükség azon fiatalok eléréséhez, akik hátrányos helyzetben vannak. Az ifjúsági információs szolgáltatók kapacitásán és általában az ifjúsági munkán múlik, hogy felülvizsgálják meglévő gyakorlatukat és alkalmazkodjanak a különböző csoportok szükségleteihez (például a kortárs segítő tevékenységek alkalmazásával).

4.1 Támogatni kell és megfelelő eszközöket és felkészítést kell biztosítani mindazoknak, akikhez segítségért fordulhatnak a fiatalok annak érdekében, hogy képesek legyenek hatékonyan reagálni a fiatalok eltérő és folyamatosan változó igényeire. Az ifjúsági információs szolgáltatóknak továbbá késznek kell lenniük a szektorközi és szakmaközi együttműködésekre is (pl. az egészségügy, az igazságügy, a foglalkoztatás, a szociális ügyek területével). Az EU Strukturális Alapjainak forrásaiból támogatni kell az ifjúsági információs szakemberek képzését.

4.2. Támogatni kell az olyan online és offline kezdeményezéseket, amelyek azokat a fiatalokat célozzák, akiknek kevesebb lehetőségük van, vagy korlátozottan férnek hozzá a felkínált szolgáltatásokhoz. **Befogadó légkört és kultúrát** kell létrehozni a fiatalok számára, amelyben azt érzik, a véleményüket, nézeteiket egy biztonságos és nyitott környezetben oszthatják meg, anélkül, hogy meg lennének bélyegezve.

4.3. A tagállamok közötti jó gyakorlatok cseréjével **elő kell segíteni olyan innovatív módszerek és környezet kialakítását és alkalmazását**, amelyek célja, hogy elérjék a célcsoport fiataljait (OMC). Az érintettek és az ifjúságsegítők az európai (kutatási) projekteken és az európai hálózatokon keresztül kapcsolódnak be mindebbe.

A FIATALOK MOBILITÁSA: jog és nem kiváltság!

1. A mobilitás ösztönzése és az európai öntudat erősítése

A mobilitás kiváló lehetőséget biztosít a fiatalok számára arra, hogy új képességeket, nyelveket sajátítsanak el, és értékeljék az európai kultúrák sokféleségét. Egyre több kutatás igazolja, hogy a mobilitási tapasztalatok hatással vannak a személyes fejlődésre, a foglalkoztathatóságra, az európai öntudat kialakulására és a különbözőségekkel szembeni elfogadásra. Annak köszönhetően, hogy az európai uniós állampolgároknak egyre több lehetőségük van mozogni és letelepedni az EU tagállamaiban, az európai fiatalok egyre inkább mobilakká váltak, és nagyobb valószínűséggel tanulnak vagy dolgoznak másik európai országban.⁸

Ugyanakkor a számok nagyon eltérőek az egyes országokban, és **nem minden fiatal részesül ezekből a lehetőségekből**. Valójában még mindig - és különösen a **hátrányos helyzetű fiatalok** körében - alacsony azoknak az aránya, akik külföldi tapasztalatot szereznek. Ugyanez a helyzet a nemzetközi önkéntességgel is (amelyről tudjuk, hogy jelentős hatása van a fiatalok fejlesztésére és a foglalkoztatására⁹), amely továbbra is elérhetetlen sokak, és különösen a fogyatékossgal élő, kisteleplési, falusi vagy rossz anyagi helyzetben élő fiatalok számára.

Az EYCA, az ERYICA és az EURODESK egyesítik erőiket annak érdekében, hogy minden lehetséges kommunikációs csatornán **támogassák és ösztönözzék az ifjúsági mobilitást**. A három szervezet saját hálózatain és online felületein keresztül népszerűsíti a mobilitási lehetőségeket az ifjúsági információs szakemberek segítségével, és olyan helyi szinten tevékenykedő szereplők bevonásával, mint a pedagógusok, a helyi intézmények és közigazgatási szervek munkatársai, a közvetlen a fiatalokat elérő információs szolgáltatók és maguk a fiatalok. És még nagyobb támogatásra szükséges ahhoz, hogy a hátrányos helyzetű fiatalokat is elérjék. **Hatékony és változatos eszközrendszerek kialakítására van szükség, amelyek ösztönzik és előmozdítják a fiatalok mobilitását.**

5. AJÁNLÁS

A mobilitási lehetőségek minden fiatal számára legyenek hozzáférhetőek!

A fiatalok mobilitása lendületet ad az interkulturális tanulásnak, a foglalkoztatásnak, magasabb oktatási célok elérésének és a fiatalok önállóságának. Képessé teszi a fiatalokat arra, hogy felelős állampolgárokká váljanak. A fiatalok munkanélkülisége, a szélsőségek erősödése és a kultúrák közötti megértés szükségessége olyan aktuális kihívásokat jelentenek, amelyek miatt az ifjúsági mobilitásnak kulcsszerepet kell adni az EU ifjúságpolitikájában.

5.1 Az ifjúsági mobilitás legyen a **megújult EU Ifjúsági Stratégia** egyik **alappillére**. Mi szilárdan hiszünk abban, hogy ennek hatására minden tagállamban megerősödik az ifjúsági mobilitás szerepe, és mainstream helyzetbe kerül a nemzeti ifjúságpolitikában, ami olyan programokat és lehetőségeket eredményez, amelyek hozzáférést kínálnak a tanulási, önkéntesség és munkavállalási célú mobilitáshoz minden fiatal részére.

5.2. Minden fiatal állampolgárt meg kell illelnie a jognak, hogy legalább egyszer részt vegyen európai és nemzetközi mobilitási programokban. Ez azt jelenti, hogy a hátrányos helyzetű csoportokat támogatni kell abban, hogy leküzdjék az akadályokat, és hozzáférjenek a mobilitás lehetőségeihez.

5.3 Az Erasmus+ programot, mint az európai integrációs folyamat egyik legkiemelkedőbb sikerét, **meg kell hosszabbítani**, mivel rendkívüli módon képes hozzájárulni egy nyíltabb toleránsabb és rugalmasabb társadalom kiépítéséhez. Egy ambiciózus oktatási és ifjúsági program kialakítására szólítjuk fel az Európai Uniót a következő többéves pénzügyi keret kapcsán. (Multiannual Financial Framework).

5.4 Javasoljuk, hogy dolgozzanak ki programokat, amelyek lehetővé teszik, hogy a **fiatal európaiak, bevándorlók és menekültek kapcsolatba lépjenek egymással és közös tevékenységekben vegyenek részt**. Mindez hozzájárul a társadalmi befogadáshoz, az erőszakos szélsőségek elleni fellépéshez, és végső soron ahhoz, hogy toleránsabb és nyitottabb közösségek jöjjenek létre.

⁸ Bizottsági munkaanyag: "Situation of young people in the EU", megjelent a Tanács és a Bizottság 2015-ös közös jelentése

kapcsán, amely az ifjúsági területen megújított európai együttműködési keret végrehajtását vizsgálta (2010-2018), 2015

⁹ Az EU ifjúsági stratégia értékelése, és a Tanács ajánlása fiatal önkéntesek európai mobilitásáról, 2016. március.

2. Az ifjúsági mobilitás és a felnőtté válás

A minőségi ifjúsági mobilitási lehetőségek jelentősen növelték a fiatalok foglalkoztatását Európa-szerte. Az EURES hálózat, az Europass rendszer és más hasonló szolgáltatások hozzájárulnak és segítséget nyújtanak a fiatalok növekvő mobilitásához az EU-28 munkaerőpiacon. Habár ezek az intézkedések nem részei az EU 2010-2018 közötti Ifjúsági Stratégiájának, szorosan kötődnek az ifjúság szükségleteihez és megmutatják azt a **hozzáadott értéket, amelyet az ifjúsági mobilitás a társadalom egyéb szektoraiban képvisel.** Azonban ezek a lehetőségek csak korlátozott számú fiatal körében ismertek, és nem mindig érik el éppen azokat, akiknek a legjobban szükségük volna rájuk. A **következő EU Ifjúsági Stratégia és a más területeken történő szakpolitikai intézkedések prioritásainak jobb összehangolása** az ifjúsági szektoron túl is ösztönöznék a fiatalok mobilitását.

Az oktatáspolitikák modernizációjának arra is kellene irányulnia, hogy növekedjen a kompetenciák és szakképesítések országokon átnyúló elfogadása, elismerése. A mobilitás során szerzett **tanulási eredmények elismerésének hiánya** jelentős akadály a tanulási célú mobilitás számára. Az EU prioritásként kezeli a nemformális és informális tanulás elismertetését.¹⁰ Az oktatási és minőségbiztosítási rendszerek reformja hozzájárult a nemformális és informális tanulás növekvő elismertségéhez és elfogadottságához, és számos európai eszköz, mint például a Youthpass és az Europass, került kifejlesztésre. Ezek az **eszközök alig ismertek az ifjúság körében.** Az EU-s állampolgárok mindössze 3 %-a állítja, hogy hallott már a Youthpassról, és jelentős eltérés van az egyes országok és a különböző társadalmi-gazdasági csoportok között a tekintetben, hogy ismerik-e ezeket az eszközöket: a magasabban iskolázott válaszadók nagyobb valószínűséggel hallottak róluk.¹¹

Az ifjúsági információs szolgáltatásnak ezért fontos szerepe van az ilyen támogató **eszközök megismertetésében, a velük kapcsolatos tájékoztatásban.** A fő cél a kompetenciák és képzések átláthatóságának és elismertségének fokozása, és az, hogy ezeket maguk a munkáltatók és az oktatási intézmények is elfogadják, elismerjék.

¹⁰ A Tanács 2012. december 20-i ajánlása az informális és nemformális tanulás értékének elismertetéséről és a Tanács 2006. május 18-i ajánlása az informális és nemformális tanulás értékének elismertetéséről az ifjúsági területen Európában.

Végezetül elengedhetetlen a mobilitásban részt vevő tanulók, hallgatók támogatása az egészségügyi ellátás, a lakhatás terén annak érdekében, hogy a legtöbbet tudják kihozni a tanulási tapasztalatokból. A fogadó országban pedig különleges eszközökkel kellene segíteni a mobilitásban részt vevő fiatalok társadalmi és kulturális beilleszkedését.

6. AJÁNLÁS

A fiatalok önállóságának növelése a mobilitás révén

A külföldön szerzett önkéntes és munkatapasztalat nagy értéket nyújt minden fiatalnak, és jelentősen növeli az adott fiatal foglalkoztathatóságát. Ezen túl a mobilitási lehetőség olyan kulcskompetenciák fejlődéséhez is hozzájárul, mint a kultúrák közötti megértés, a tárgyalási készség, a kritikus gondoskodást, amelyek erősítik az önállóságot, a függetlenséget és önbizalmat.

6.1. Az az ifjúsági mobilitási programokban szerzett kompetenciák elismerése nagyban hozzájárul a foglalkoztatottság, a társadalmi befogadás, az európai állampolgársággal kapcsolatos tudatosság és a részvétel növeléséhez a fiatalok körében. Javasoljuk különböző támogató eszközök – például az „Europass Mobilitási Igazolvány” – további fejlesztését, valamint **rendszerszintű törekvést és intézkedéseket várunk annak érdekében, a foglalkoztatók is elismerjék ezeket az értékelési eszközöket és az ifjúsági mobilitás hozzáadott értékét.** (lásd Pact4Youth).

6.2 Támogatni kell az olyan **mobilitási eszközök fejlődését,** mint például az Európai Ifjúsági Kártya (European Youth Card), a szervezetek és intézmények kapacitásainak növelésével a célból, hogy folyamatosan el tudják érni a fiatalokat, és ezáltal elősegítsék a gazdasági és társadalmi integrációjukat.

¹¹ European Area of Skills and Qualifications, Special Eurobarometer 417, Európai Unió, 2014

3. Új perspektíva az ifjúsági mobilitás és ifjúsági információs szolgáltatások számára

A végső döntésben, hogy valaki külföldre utazik, az anyagi akadályokon túl a **mobilitáshoz kapcsolódó érzések** is meghatározó szerepet játszanak. Ez az úgynevezett „**mobilitás**”, a mozgékony, a mozgásra való képesség fogalma, amely az egyén mobilitáshoz fűződő attitűdjével és viselkedésével van összefüggésben. A fiatalok valóban gyakran haboznak, tétováznak, hogy menjek-e külföldre önkénteskedni, tanulni vagy új tapasztalatokat szerezni, annak a bizonytalanságnak köszönhetően, amit az ismeretlen, nem megszokott vagy kihívást jelentő helyzetek okozhatnak. Különösen a serdülőkor alatt az ilyen, életet érintő változások azt jelentik, hogy az egyén a függetlenség egy újabb szintjére lép.¹² Ezért nagyon fontos számára minőségi ifjúsági információt és tanácsadást biztosítani a speciális szükségletei alapján.

A nemzetközi találkozásokat vagy önkéntességet megélt fiatalok ez irányú tapasztalata erősítheti a mobilitást, és személyes élményeik megosztásával lendületet képesek adni a bizonytalan fiataloknak, hogy azok szembe merjenek nézni hasonló kihívásokkal. Ők képesek hitelesen átadni az interkulturális tapasztalatok előnyeit akár azoknak is, akik egyáltalán nem fogják megtenni a végső lépést, a külföldre utazást. A három hálózat, az ERYICA, az EYCA és az Eurodesk közös meggyőződése, hogy a **kortárs ifjúsági információ** – a meglévő szolgáltatások kiegészítőjeként – **kiváló motivációs eszköz ahhoz, hogy a fiatalok kipróbálják magukat a mobilitási lehetőségek terén.**

A fiatalok életstílusát meghatározza a technológia. Ez hatással van arra, hogyan tervezzük és biztosítjuk az ifjúsági információs szolgáltatásokat, arra is, hogy kommunikáljuk az ifjúsági mobilitási lehetőségeket. **Személyes tanácsadással kombinált, innovatív online szolgáltatásokat kell fejlesztenünk**, kiaknázva az új technológiák nyújtotta lehetőségeket a fiatalok széles körű elérésére és bevonására. A személyes beszámoló, történetmesélés online környezetben is alkalmazható, és hatékonyan tudja közvetíteni a tanulási célú mobilitás előnyeit.

Végül, de nem utolsó sorban oly módon is fontos támogatni a fiatalokat a terveik megvalósításában, hogy **fogadó perspektívával is kiegészítjük az ifjúsági információs szolgáltatásokat**.

A három szervezet széleskörű európai hálózattal, helyi, regionális és nemzeti partnerekkel rendelkezik, akik támogató rendszerként működhethetnek a **mobilitásban lévő külföldi fiatalok** számára is olyan területeken, mint a lakhatás, a jogi tanácsadás, a kulturális tevékenységek a **fogadó országban**.

7. AJÁNLÁS

Az ifjúsági információs szolgáltatások megerősítése

Az EU-nak és a tagállamoknak támogatniuk kell az egyenlő és minőségi ingyenes ifjúsági információs szolgáltatásokat, amelyek támogatni tudják a mobilis fiatalokat a mobilitási tapasztalatuk előtt, alatt és azt követően. Az ifjúsági mobilitás ösztönzése érdekében kiemelkedően olyan innovatív módszerek fejlesztése, mint például a kortárs ifjúsági információ és tanácsadás.

7.1 Az EU-nak és a tagállamoknak ösztönözniük kell kombinált, **fogadó és küldő ifjúsági információs szolgáltatások** kialakítását. Az ERYICA, az EYCA és az Eurodesk hálózatok a nemzeti, regionális és helyi tagok és multiplikátorok munkájának koordinálásával tudják támogatni ezt a kezdeményezést.

7.2. A **kortárs ifjúsági információ és segítséghez** hasonló innovatív módszerek alkalmazása az ifjúsági információs szolgáltatások között, áttörést hozhat a fiatalok mobilitásra ösztönzésében. Az EU-nak és a tagállamoknak támogatniuk kellene az ifjúsági terület újszerű gyakorlatait.

7.3 Azoknak a fiataloknak, akik rendelkeznek már mobilitási tapasztalattal, legyen lehetőségük **különleges módon támogatásra** (pl. az Erasmus+ keretében), hogy különböző kezdeményezéseket hívjanak életre, és mobilitási nagykövetekként működjenek a saját közösségeikben.

¹² Eurodesk vitairat: "Developing a Guidance Concept. Aspects of Youth Mobility Information and Counselling", 2014. „A motilitást úgy határozhatjuk meg, mint a mód, ahogy egy egyén vagy egy

csoport birtokba veszi a mobilitási lehetőségek birodalmát és arra építve kialakítja saját személyes projektjeit.” (Flamm és Kaufmann 2006).

ÖSSZEZÉS

A három hálózat határozott meggyőződése, hogy azok a fiatalok, akik nincsenek tisztában a jogaikkal, vagy nem tudják, hogy hogyan érvényesítsék a jogaikat, sokkal védtelenebbek a hátrányos megkülönböztetéssel, az intoleranciával szemben, kevésbé férnek hozzá a lehetőségekhez és jobban ki vannak téve a negatív hatásoknak.

Az ifjúsági információ alapvető jog. Mindezért sürgetjük az EU-s intézményeket és a tagállamokat, hogy egy átfogó, koherens és koordinált megközelítést alkalmazzanak az ifjúsági információs szolgáltatásokra vonatkozóan. Az ifjúsági információ legyen a jövő EU Ifjúsági Stratégiájának egyik alappillére.

A mobilitás egy hozzáadott érték a fiatalok életében. Az ifjúsági mobilitás összes fajtájának integrált és átfogó módon meg kell jelennie a helyi, nemzeti és európai szintű ifjúságpolitikákban.

Az említett szakpolitikákat az összes releváns érintett féllel együttműködésben kell kialakítani, beleértve a szervezetekhez nem tartozó fiatalokat és az alulreprezentált csoportok tagjait is.

Ezek az ajánlások képviselik a három hálózat értékeit, és az ifjúsági munka és ifjúságpolitika terén a hálózatokban meglévő magas szintű szakértelmen alapulnak.

Az ajánlott intézkedések várható hatásai:

- A fiatalok növekvő aktív állampolgári részvétele és a jogokhoz és lehetőségekhez való jobb hozzáférésük
- A sokszínű ifjúsági közösségek igényeinek megfelelően képzett szakemberek és fejlesztett szolgáltatások
- A fiatalok azon képességeinek fejlődése, hogy önálló és megalapozott döntéseket hozzanak, és kritikusan gondolkodjanak
- Nagybbr fokú tanulási mobilitás, és szélesebb körű részvétel az EU programjaiban, például az Erasmus+ programban
- Javuló foglalkoztatási kilátások a fiatalok számára (mobilitás hatásai) és az Ifjúsági Garancia, valamint az EU 2020 foglalkoztatási célkitűzéseinek teljesülése
- Toleránsabb és nyitottabb társadalom, a fiatalok növekvő részvétele a döntéshozatali folyamatokban (EC Communication on Radicalisation¹³, Paris Declaration¹⁴, EU 2019 választások)
- Az elismertetési folyamatok fontosságának hangsúlyozása (2018-as cél, Council Recommendation on Validation of 2012¹⁵)
- Tényeken alapuló politikai döntéshozatal és gyakorlat
- A megerősített partnerségnek köszönhetően erősebb koherencia az ifjúságpolitikákban, valamint a terület szereplői között.

¹³ Az Európai Bizottság közleménye Az erőszakos szélsőségséghez vezető radikalizálódás megelőzésének támogatásáról, 2016. június.

¹⁴ Párizsi Nyilatkozat - elfogadásra került az EU oktatási minisztereinek informális találkozásán Párizsban, 2015. március 17-én.

¹⁵ A Tanács 2012. december 20-i ajánlása az informális és nemformális tanulás értékének elismertetéséről.